

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXXXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96504](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96504)

nepos ex filio continetur, etiam propriè loquendo, uel secundum aliquos saltem ex impropria significacione, & ex quadam interpretatione extensiva. l. liberorum. cum ibi plenè not. per Bart. ff. de uerbo. significat. ex quibus sequitur, qd stipulatio, & concessio facta etiam respectu Philippi ualuit, & ex illa ipsi acquiritur. ¶ Præterea ¶ ex quo in casu nostro Ventura sciuit Philippum non esse filium suum, sed nepotem ex filio, & ipsum nominauit filium fortè ob amorem, quo illi prosequeretur, qd filios græcè dicitur amor, ut in d. l. liberorum. ibiq; Bar. ob hoc dispositio respectu ipsius Philippi uitari non debet, arg. d. l. nemo. in fi. & ita est de mente gl. in d. l. falsa demonstratio. cū qua doctores, & maxime Bar. in d. l. demonstratio per transeunt. & hoc etiam expressè uoluit Ioan. de Imol. in d. l. nemo. in gl. ubi secundum ipsum constare, & probari dicitur, quod sciuerit illum non esse filium, seu fratrem suum, si probetur, quod erat publica uox, & fama i uicinia, quod non esset eius filius, seu frater, nam propter hanc publicam uocem, & famam dispositio præsuntur sciuisse illum non esse filium, sed nepotem, argumēto eorum, quæ uoluit gl. in l. si tutor. C. de pericu. tut. & Bar. in l. si pōt. ff. de acquir. hered. & per id, quod habetur, in c. i. extra de postula. præla. Probatur etiam ipsum sciuisse, illum nō fuisse filium suum, sed nepotem ex assidua conuersatione, quam Ventura cum dicto Philippo, sicut cū aliis filiis suis habebat per ea, quæ not. dixit Bal. in l. quoties. in prin. & ibi refert, ac sequitur Ioan. de Imol. ff. de hered. institut. per l. tutela. C. de restit. in integr. & l. octau. ff. unde cognat. cū igitur Ventura sciuerit Philippum non esse filium, sed nepotem, & pro ipso sub demonstratio ne filiationis fuerit stipulatus, ac de corpore constiterit, quia non fuit erratum in corpore, sed solum in demonstratione, quæ tamen aliquo respectu uerificari potest, ut dixi, sequitur, quod concessio, & locatio et respectu Philippi ualuit. ¶ Rursus ¶ si præsupponamus Philippum fuisse filium Venturæ, prout in ueritate fuit, & in dubio est præsumendum, ex quo sic in primo, & in secundo locationis, siue cōcessionis instrumento iurato nominatus fuit, pro quo in dubio præsumitur, & cui standum est, iuxta ea, quæ habentur in l. cum precibus. C. de probatio. & in c. cum Ioannes. de fide instrum. ex quo Ventura fuit pro se, & pro Francisco, Philippo, & Gaspare filiis suis stipulatus, ipsi filij post mortem Venturæ ordine successiuo in uirilibus, & non pro hereditariis portionibus uocati censentur, cum simus in iis rebus, quæ sui natura non trāseunt ad heredes, ut heredes, sed ad ipsos, ut ad filios, uidelicet in rebus ecclesiæ ad lōgum tempus locatis ad ea, quæ habentur in capit. in præsentia. de proba. & per Bartol. quem alij communiter sequuntur in l. gallus. §. quidam rectè. ff. de liberis, & posthumis. in l. patroni. ibique Alexand. ff. ad trebellianum. & in l. ut iuristurandi. §. si liberi. ff. de operis libertorum. & tanto magis hoc dicendum est in casu nostro, ex quo Francisco, Philippo, & Gaspar post mortem Venturæ fuerunt dicta bona simul, & sic uiriliter stipulati, & condixerunt, prout à principio ipsis fuerant acquisita mediante stipulatione Venturæ eorum patris, per quam acquisitionem, & stipulationem post mortem Venturæ per ipsos factam censentur ratificasse id, qd à Ventura ipsorum nomine factum fuit: & ideo eodem modo, quo per Venturam fuerat ipsis prouisum, dicitur illis post eius mortem acquisitum per ea, quæ uoluit Alexand. post Bartol. in l. si mihi, & titio. ff. de uerborum obligatio. Si uerò ¶ præsupponamus Philippum fuisse nepotē Venturæ natum ex Francisco, ueluti aduersarij asserunt, tunc ipse Ventura stipulatus pro se, & pro Francisco, & Gaspare filiis, ac pro

Philippo nepote ex Francisco, dicitur bona acquisiuisse ordine successiuo, ut patet per acquisita Venturæ, deinde filiis Venturæ, nepoti Philippo, qui in locum Franciscus debet admitti, & uocari ad portionē patris, ut in locum successit, seu succedere debet, ut in Alexand. & cōmuniter alij, in d. §. quidam, propriè formant quæstionem, quando potest fuit emphyteosim ecclesiasticam per nepotibus suis, & concludunt, filios potest, & post filios nepotes in stirpes adparentum suorum decedentium succedere notabiliter uoluit Angelus, & Ioannes. Alexan. Negari igitur in casu nostro nō, Philippus saltem admitti debeat ad illam ad quam pater eius Franciscus fuerat uocatus ad dimidiam, cum secundum aduentum essent filij Venturæ, & ipse Philippus de expressè uocatis, qui si ut nepos Venturæ Francisco eius patre, nō potuit de iure tempore post eius mortem admitti debuit per Bartol. & alij in d. §. quidam rectè. & te scribentium, maxime Imol. & Alexand. in l. quod dicitur. ff. de uerborum obligatio. uis doctores in locis præallegatis loquuntur emphyteosim, tamen idem est in locatione ad uitam, seu in primam, & in secundam generationem, quia talis est similis locationi in emphyteosim, & ad illius instar, unde ita dicitur sapienter, sicut emphyteosis, iuxta text. cum ibi notatur plenè dixi in c. nulli. de rebus ecclesiæ non alienari. in authen. quibusdam, sacrosanctis eccles. glo. in clem. 1. de rebus non alienari. in §. perpetua. 10. quæstio. si quas. C. de sacrosanct. eccle. & per Abbatis peruenit in 2. colum. extra de arbitris, & in d. l. codicillis. §. instituto. ff. de legatis secundo. ¶ Et ex prædictis colligitur responsio ad primo loco in contrarium adducta fuerat. ¶ Stat id, quod secundo loco dicebatur de dimidietate ipsos Franciscum, Philippum, & Gaspare, quia ¶ responsio colligitur ex iis, quæ ad illam quem doctores communiter sequuntur in d. l. tres. in 10. quæst. nam fratres per diuisionem ad portiones suas non præiudicant, ut illi siam reuerſe dicantur, nec quoad portiones deficientium, ut ibi latè uolunt doctores, tunc post Bartol. quos aliter non refero. Et tunc ad fauorem Philippi concludendum est, quod tanquam frater Gasparis, prout in ueritate frater, uel saltem tanquam nepos Venturæ ex Francisco sit ad dicta bona una cum Gaspare mittendus. Laus Deo.

S V M M A E.

- 1 Qualitas adiecta uerbo, debet secundum tempus uerbi.
- 2 Ex persona defuncti, uel alterius, cui successit, uti.
- 3 Statutum super aliquo disponens, & aliquem præsumens, illa qualitate non concurrente, locum non habet, illa qualitate non concurrente, locum non habet.
- 4 Privilegia, & immunitates simpliciter aliam concessio, cessante ad heredes non transeunt.
- 5 Privilegium concessum à non habente ius statuerit, non habet effectum.
- 6 Nullitas nulla maior est illa, quæ ex defectu iurisdictionis, quam ex defectu iurisdictionis.
- 7 Contractus, & pactum regulariter ad heredes transeunt, nisi tacite, uel expressè sint personalia.
- 8 Conductio, siue locatio facta pro se, & alio quocumque nomine, uel subrogando, nisi aliquis fuerit nominatus, non habet effectum, nisi aliquis fuerit nominatus, non habet effectum, nisi aliquis fuerit nominatus.

dicatur quando dicitur personalis, ut ad heredes non
transit, sed conductoris morte finitur.
Societas quippe de gradibus rusticis, & urbanis locum non habet
in rebus, nec in domibus, seu apothecis ad usum artis sue.
Præterea societas appellatio non comprehenditur ad seculum
conducitorem non sit deputatum.

De societas videtur electa industria persona conducentis, non
autem heredes, nec venonata dicitur pro eodem tempore, &
societas per aliquos annos pensionem soluendo in conducentio-
nem præfertur.

E P I T O M E.

Societas societas aliquorum artificum dispones,
quod quod artium descriptus in ea societate, uel illi obe-
diens conductor aliquam apothecam ad usum eius
artium, nullas de societate prædicta possit illam in ca-
sare, seu conducere, locum non habet in locatione
facta alicui cum artificibus illius artis, & ad usum dictæ
artis conductoris pro se, & alio quocunque ab eo no-
minando seu rogando, qui tunc non erat in societa-
te prædicta descriptus, nec illi obediens: & eo mor-
tuo abique alicui nominatione, seu subrogatione
facta, si quis eius locum succedit, licet ipse sit artifex in
dicta locatione descriptus, tamen uirtute dicti statuti
non potest impedire, quia apotheca defuncto ut supra
locum possit alteri in dicta societate descripto locari.
Locum domus, seu apothecæ facta alicui ut artifi-
ci, & ad usum illius artis non transit ad heredes, nec
societas continetur etiam si heredes pensionem solu-
ent, & apothecamauerint, neque comprehenditur sub
statuto disponente, quod prædium rusticum seu urbanum
conducitur tempore locationis reconducitur,
præterea in locationis per tres menses protesta-
tione facit.

CONSILIUM CXXXIII.

Causa magistri Andree contra Ioannem
Franciscum de Putco profumerum duo in-
teralia ad fauorem magistri Andree princi-
paliter adducitur, primū uidelicet statu-
tum societas merzariorum, quo cauetur, quod
fructus societas merzariorum descriptus,
uel obediens, conduxerit aliquam apothecam
ad usum merzariæ, nullas de societate prædicta,
uel obediens possit illam incantare, seu conducere
pena. Secundū est statutū de poena uenditoris
remittendi in §. præterea. quo cauetur, quod prædicti
mercatores, seu urbanum celeratur finito tempore loca-
tionis pro eodem tempore, & iisdem
pactis, seu finem locationis per tres menses prote-
statione facit. Quæ duo contra dictū Ioannem fran-
ciscum facie multum facere uidentur. ¶ Sed re-
cte interpos prædicta Ioannis francisco minimè ob-
stat, quia eius fauorem sit iudicandū, ipsi impu-
nentur apothecam cōducere, & in primis
statutum societas merzariorum ipsi Ioanni Fran-
cisco non obstat, quia pro eo facit, quoniam
apotheca fuerit conductā per eum, qui in
societas merzariorum est descriptus, uel qui illi socie-
tati obediens, & hæc qualitas, quod fuerit descrip-
tus obediens, requiritur eo tempore, quo locatio,
uel conductio facta fuit, quoniam si qualitas uerbo adiecta
est, & ibi Alex. ff. de noxal. & l. titius. ff. de
iur. iur. Requiritur ergo in casu nostro, quod Ba-
ptista magister Andreas successit, tempore, quo
dictam apothecam conduxit, fuerit descriptus, uel
obediens ipse tunc non erat descriptus, neque ob-
ediens, ut probatum fuit ex productione rogatus no-
tarius dictæ societas, & ex testibus examinatis,
qui optime concludunt, cum deponant illum nun-
quam fuisse descriptum in matricula, nec in libris

obedientium iuxta ea, quæ habentur per Docto. in c.
quoniam contra. de probat. ergo & c. Nec obstat, quod
magister Andreas tanquam obediens dictæ artis sol-
uerit ratione cuiusdam alterius apothecæ, quia respō-
detur, quod quoad apothecam, super qualis pedit, ma-
gister Andreas non dicitur ex persona sua, & ex sua
cōductione uenire, sed tanquam hæres Baptiste eius fra-
tris, & sic tanquam representans personam Baptiste iuxta
text. in authen. de iureiur. a mor. præsti. & ideo debet
uti iure Baptiste, in cuius locum successit. c. sanè. de
offic. deleg. l. pro hereditariis. ff. de heredi. actio. & l.
fi. C. de iure deliberan. cum similibus, quo fit, ut cum
dictus Baptista non potuerit beneficio statuti merza-
riorum uti per prædicta, nec magister Andreas, qui in
eius locum successit, possit illo uti, quod autem Ba-
ptista non potuerit uti, constat, quia is non erat descri-
ptus, neque obediens tempore, quo conduxit, & sic
in eo tunc temporis illa qualitas statuti non reperie-
batur, & ubi statutum super aliquo disponit, & ali-
quam præsupponit qualitatem, non habet locū eius
dispositio, nisi etiam qualitas illa concurrat Paul. de
Castro in l. cogi. C. de petitione heredita. l. prætor. §.
docere. ff. ui bonorum raptorum. l. fulcinius. §. 2. ex
quibus causis in possessio. eatur, & ibi Bartol. & Paul.
de Castro in l. si per alium. §. docere. ff. ne quis eum.
qui in ius uocatur. l. exi. ¶ Priuilegia etiam, ac immuni-
tates concessæ, & concessæ dicto Baptiste parum, uel
nihil ad fauorem magistri Andree faciunt, tum quia
concessæ fuerunt respectu apothecæ iuxta muros pa-
latii, & non generaliter respectu apothecarum alia-
rum ad exercitium merzariæ, seu profumariæ deputa-
tarum, tum quia illa priuilegia, & immunitates sim-
pliciter dicuntur concessæ, & concessæ dicto Ba-
ptiste, & non heredibus illius, quo in casu ad hæ-
des non transeunt, sed cum persona Baptiste fini-
ri dicuntur, ut est text. in l. i. §. fin. ff. de iure immuni-
ta. cum ibi not. Priuilegium quoque concessum à do-
minis Gonsalonerijs, & massarijs artium minus facit
ad fauorem magistri Andree, quoniam ipsi domi-
ni Gonsalonerij, & massarij ius, & potestatem statu-
di, seu faciendi statuta non habent, nec potestatem
derogandi statutis artium, & ciuitatis Bononiæ habe-
re dicuntur, quoniam hoc ius, & hæc potestas penes
dominum Gubernatorem unā cum Magnificis do-
minis Quadraginta uiris residet, ergo talis immuni-
tas, & concessio facta per dictos Gonsalonerios, &
massarios non ualet ex defectu iurisdictionis, & pote-
statis. cap. 2. de constitutionibus. in 6. & l. extra territo-
rium. ff. de iurisdictione. omnium iudicum. & l. fi. C. eo.
tit. ¶ Nulla autem maior est nullitas, quam illa, quæ
ex defectu iurisdictionis, & incompetentiæ resultat. l.
fin. C. si à non compe. iud. & not. in clemen. 1. de se-
questra. poss. & fruct. ¶ Non obstat aliud statutum de
poena uenditoris rem alienam in §. præterea. quia re-
sponderetur, quod licet regulariter contractus, puta
locationis, & alij sui natura ad heredes transeant. l.
si pactum. cum similibus. ff. de probation. tamen hoc
fallit, nisi contractus, seu pactum sit personale, pu-
ta quia expresse, uel tacite actum dicatur, ut perso-
nam contrahentis non exeat, & ad heredes non tran-
seat, quoniam pactum personale cum persona fini-
tur. l. iurisdictionum. §. pactorum. l. idem. §. personale.
ff. de pactis. & tacite apparere dicitur, quando quo-
modocunque potest colligi; mentem contrahen-
tium fuisse, ut pactum ad heredes non transiret, ut
in dictis iuribus cum ibi not. In casu autem nostro
hoc satis colligitur, quod quoniam Baptista conduxit
pro se, & alio quocunque ab eo nominando, seu sub
rogando. Sed quoad se locatio dicitur finita, quia
mors omnia soluit. §. deinceps. in authen. de nuptiis.

item ex quo alius non fuit nominatus, nec subrogatus, et quoad alium, qui non fuit nominatus, nec subrogatus, locatio finita esse dicitur, et quod huiusmodi locatio in casu nostro facta Baptista ut probro uiro, & merzario Bononiensi dicatur personalis, ac morte ipsius finita, nec ad heredes suos transeat, taliter quod in illa locum non habeat statutum huius civitatis loquentis de renouatione, seu conductione tacita, demonstratur ex ijs, quae in terminis uoluit Alex. in c. 6. incip. in causa strazarolorum. col. 7. in uer. tertium est fundamētum. lib. 3. alius in nouis est consil. 105. & incip. Magnificat praetor, ubi uoluit, quod quando aliquis artifex domum, uel apothecam ad usum suae artis conducit & ipsi ut artificii illius artis fuit locata simpliciter sine expressione heredum: tunc talis locatio dicitur personalis, & morte ipsius conductoris finitur, nec ad heredes transeat, & consequenter non possit dici renouata, seu reconducta ex dispositione dicti statuti, quoniam statutum loquens de praedictis rusticis, & urbanis locum non habet in hoc casu, uidelicet in artifice conducente domum, seu apothecam ad usum artis suae: tum quia talis locatio censetur facta artifice per industriam suam personam, & idem morte illius finitur, argu. l. inter artifices cum si. alleg. per Alex. in d. c. 6. ff. de solu. 10. tum quia appellatione praedictorum urbanorum non comprehenditur praedictum, quod ad habitationem non sit deputatum, ut uoluit Bar. in terminis. in l. seruitutes. la. 3. ff. de seruit. & gl. in l. hoc iure. §. stabula. ff. quib. mod. pign. uel hypot. rac. contrah. & do. Barthol. Veronē. tract. de seruit. urban. praedio. in 1. cap. sub tit. de seruit. urban. & rust. & no. per gl. in l. urbana praedia. ff. de uerb. sign. Sed huiusmodi apotheca non est ad habitationem apta, nec illi connexa, ergo &c. Item locatio ista de apotheca facta fuit ad usum merzariae, & ipsi ut merzario, ut in instrumento habetur, ergo tanquam fuerit electa industria personae suae, locatio debet dici finita, & ad heredes non dicitur transire, ut per eodem tempore renouata dicatur, quia statutum civitatis non dicit aliquid in contrarium, nec disponit in casu nostro, ut dicit Alex. in d. consil. col. 8. ibi nec est obstat si dicatur, quinimmo Alex. in d. consil. loquitur et in casu, quo post mortem conductoris heredes sui per aliquos annos pensionem soluisent, quoniam tunc et illa locatio, quae ipsi conductori artifice facta fuerat, dicitur esse finita, & non ad heredes transiisse, ut ibi, & si heredes pensionem soluerunt, & in conductione perseuerauerunt, dicuntur soluisse, & perseuerasse tanquam ex noua locatione eis tacite facta, & non ex illa prima. arg. l. stipulatio. ista. §. si quis. ita stipulatus. ff. de uerb. oblig. & ex his ad fauorem Ioannis francisci omnino iudicandum fore existimo. Laus Deo.

S V M M A E.

- 1 Stante statuto, quod tutores, & curatores non possint res illorum quorum negotia gerunt, ultra triennium locare, nisi certa forma seruata, negotiorum gestor rem communem cum minore habens si illam non seruata dicta forma ad septennium locauerit, locatio quoad partem minoris ipso iure non ualet: illique nec minor nec eius heres stare tenetur.
- Idem si tutor, & curator, qui etiam esset pater, talem locationem faceret, nu. 3.
- 2 Forma non obseruata, actus est ipso iure nullus.
- 4 Prohibitio, quod res minoris non possit alienari, uel locari, uel aliter obligari, locum habet etiam in re, quam minor cum alio communem haberet.
- 5 Ratificatio minoris non conualidat actum, ut cum solemnitate requisita factus dici possit.
- 6 In ratificatione eadem solemnitas requiritur, quae in ipso actu.

EPITOME habetur supra in summario num. 1.

CONSILIVM CXXIII

REVERENDI D. Iudex. in causa D. G. redis Baptista de Bonacuribus bitari intelligo, utrum locatio triennium per Dominici patrum

- ptita, quoad partem ipsius Baptista ualuerit, & illi heres eius D. Camilla situr, quoniam ex quo Baptista tempore nis erat minor decem & septem annis, & octo, locatio de bonis ipsius ab ipso à curatore suo, & sic à legitimo administratore non potuit, nisi certa forma seruata, cum minoribus &c. in §. adiungentes. et in l. omnis. &c. ubi tutores, uel curatores, qui administratores esse, & maiorem dicitur ut clarum est, non possunt res illorum, quod gerunt, ultra triennium locare, nisi certa forma seruata, hoc est cum decreto iudicis, & cum praesentia personarum, de quibus in dicto statuto, alio casu est ipso iure nulla, quia forma non actus est ipso iure nullus. c. cum dilecta. de materia. & l. iulianus. §. si quis rem. ff. ad test. si. Sed hec forma non fuit in casu nostro, ergo &c. Nec obstat, quod locatio facta fuerit loco negotiorum domus gestore, ite de eodem locatione ab initio nullam conualidare non quoniam si tutor, uel curator, qui etiam administratores esse, & maiorem dicitur habere, strationem iuxta l. si. C. de bonis. quae lib. c. faceret locationem ultra triennium de rebus illis, uel adultis, cuius negotia gereret, locatio nitate, & forma requisita non ualere, ut in l. argu. tex. ubi casus. in l. si pupillorum. §. si rebus eorum, ergo idem, & magis dicitur in pluri negotiorum gestore, qualis erat dictus locus patrum, cum maiorem ipse potestatem, strationem non habeat, quam alij legitimi administratores, ut tutores, & curatores, atque parentes, habent duplicem legitimam administrationem, & delictum ut parentes, & ut tutores, uel curatores, huiusmodi locationem facere non possunt, uelut
- 1 Præterea prohibitio, quae fit de re minoris, sit alienari, uel locari, uel aliter obligari, locatio etiam in re cōi, quā minor cū alio cōi habet in l. qui neque. in si. ff. de reb. cor. ¶ Non obstat, quod Baptista tacite uideatur ratificasse, facit ex quibus tacita inducitur ratificatio, quod sufficere. l. paulus. ff. rem rat. hab. cū sim. Quod detur hoc non sufficere in ijs, quae pro forma seruata, & si per tacitam ratificationem sit dici Baptista dicta locationi consentisse, men ex hoc dici potest, formā, & solemnitate requisita fuisse obseruatā, quae debet specifice re, & non tacite, nec per equipolles adimplere, cludunt do. & oēs, ibiq. Alex. in l. 1. ff. de iudi. qui plura allegant. Præterea quāuis extracta tione Baptista dicatur confirmasse, tamē locatio cit, ubicunq. aliquid pro forma requiritur, quae firmatione, & ratificatione, quae fit exposita forma, & solēnitās requiritur, quae ab initio obseruata, si actū fecisset l. 2. in si. ff. de reb. cor. & habet in l. si. C. ad maced. Nō obstat statutum praedictum tractibus cū minoribus &c. i. §. de his minoribus excipiunt minores, qui pro maiori parte